

◆ ST. OLAV ◆

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrud Undset, Lars Eskeland.

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig i Ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2.50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen mandag aften, manuskript innen fredag aften.
„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og Ekspedisjon: 23743. Redaktøren privat: 25287. Redaksjonssekretæren privat: 10695. Ekspedisjonen, Akersveien 5 1, er åpen alle hverdager fra kl. 10—2 og 4—6. Utbetalinger kun mandag kl. 3—4. „St. Olav“'s forlag samme sted, samme tid.

INNHold: I skal være mine vidner. — Østerrike av idag. — En underlig lov. — Livssammenhengen i Kristi Kyrkkja. — Grev Dalla Torre - en presseapostel. — Pavelig årbok for 1934. — Bokanmeldelse. — Herhjemme — og derute. — Innsamlingen til fond for „St. Olav“.

„I skal være mine vidner —“

EN HILSEN TIL LANDSMØTET I BERGEN

Det var like innen avskjeden at Herren uttalte disse ord til disiplene: «I skal være mine vidner i Jerusalem og hele Judæa og Samaria og inntil jordens ende». Han så utover stedet og tiden frem til alle steder og alle tiders ende — og vi hører umiddelbart etter hvorledes apostlene «holder endrektig ved i bønn med kvinnene og Maria, Jesu mor, og hans brødre.» Vi hører om Peter, som idet han vidner om Kristus, foreslår valget av en ny apostel, så de atter kan bli tolv etter den enes frafall. Vi møter atter denne forsamling pinsedag — den første kristne menighet, de første troende, i hvis midte «Peter står frem med de elleve —».

Tidene har siden sett hvorledes disse troende vandret ut og dannet nye menigheter, nye troskretser — og de har sett apostlenes etterfølgere reise sig iblandt dem og på de forskjelligste steder og mellom de forskjelligste mennesker forkynne det samme ord som den gang og forvalte de samme sakramenter som den gang.

Nitten hundre pinsehøitider er henrunnet, hvor minnet om hin første kristne pinse er blitt feiret — og når pinsedagen gryr i år, vil morgenstunden bli hilst med messer over helt jordens krets og evangeliet bli preket i alle verdensdeler for nære og fjerne folkeslag.

Og blandt dem, som nu denne pinsesøndag «påkaller Herrens navn», er også den forsamling av våre trosfeller som møtes i Bergen som representanter for «St. Olavs Forbund». Representanter for den aktive katolske lægmannstjeneste møtes der med representantene for sine førere: etterfølgerne av «Petrus med de elleve».

«I skal være mine vidner» — skjønnere hilsen kan

vi ikke sende til dette landsmøte enn disse ord, som første gang blev virkeliggjort hin pinsedag da «tunger av ild» gaves hver enkelt. Fra hvert det sted herhjemme hvor en katolsk kirke, et katolsk kapell er reist og hvor den hellige messe celebreres, vil tankene gå til Bergen og til dem som nu er samlet der om vår felles hjertesak: troens lykke for alle våre landsmenn — den lykke som vi daglig takker Gud for å ha oppnådd i den faste klippegrunn under våre føtter hvor vi ferdes og med den også sikkerheten, tryggheten i vårt liv. Det er denne sikkerhet vi så gjerne vil gi våre i troen fraskilte brødre del i når vi ser hvor mennesker bevisst og ubevisst har det ondt med sig selv og andre i vår opprevne, opsplitende og adsplittede tid — det er hjelpen til å leve et sunt, arbeidsomt og samfundsgavnlig liv, som ene finnes i troen på unam sanctam catholicam et apostolicam Ecclesiam, i hvem vi alle er ett — det er den hjelp, som St. Olavsforbundets landsmøte vil søke å bringe og være veiviser mot ved nu å drøfte midlene til best og hurtigst å løse denne vårt livs største opgave.

Denne tro, dette håp og denne kjærlighet er ånden, som bærer dette møte — og det er i denne ånd at vi alle med våre bønner og med opofrelse av pinsedagens kommunion vil slå ring om møtets deltagere, prester og lægmenn, og anbefale dem til Hellig Olavs forbønn. Sammen med ham vil vi be til vår Fader i himmelen, at dette møte må bli en av Kristi vidner om Hans Kirkes kraft til å nå målet:

Knytt påny de brustne tråde!

La vårt folk igjen få bo

frelst fra splidens vé og våde,

trygt i våre fedres tro.

ØSTERRIKE AV IDAG

Like siden verdenskrigen tok slutt har katolikkene i Østerrike levet under et trykk, som først nu er blitt almindelig kjent. I første rekke fra socialdemokratene, men etter den senere tids blodige begivenheter er det klart at sosialistenes forbindelse med frimurerlojens og lignende internasjonale sammenslutninger, hvori jødene spiller den dominerende rolle, har hatt et ganske bestemt mål: Systematisk å avkristne landet.

Ti innenfor alle disse internasjonale organisasjoner er man helt klar over betydningen av, at det i sydøst i Mellem-Europa ligger en selvstendig kristen stat. Man forstår dette så meget mer som man i Italia og Tyskland nu har to stater, som har erklært disse organisasjoner krig på kniven. Det er nemlig ikke vanskelig å konstatere at frimurerlojens og jødene i ennu høyere grad enn før slutter sig til den samme internasjonale — til socialismen.

Utviklingen i Østerrike er helt forståelig. Den sosialistiske politikk dominerte alt og regjerte Wien helt og holdent. Planen var enten med det gode eller med det onde å få gjennomført det åndelige, sociale og økonomiske liv med sosialistiske idéer. Den tilbakevenden til Kirken, som nu plutselig har skutt fart mellom Wiens arbeidere er det beste bevis for det samvit-tighetstyrannei, man inntil nu har levet under.

Jødene har spillet en overveiende rolle i det øster-riiske socialdemokrati — først og fremst i dets økono-miske liv og livssyn. Hvis man ikke vet det vil man stå uforstående overfor den østerriiske befolknings forbit-relse mot alle jøder og den masseflukt som disse har foretatt etter de siste begivenheter. Den sosialistiske skatte- og boligpolitikk måtte føre til middelstandens ruin, idet stadig fler og fler blev tvungne til å opgi sine egne hus og flytte inn i de sosialistiske kjempe-gårder. De forlatte hus gikk for en slikk og ingen-ting over på jødiske hender.

Derfor kan man forstå, at reaksjonen blev så stor. Og fra katolsk hold hadde man tidlig øinene åpne for den samfunnsfare som luret på befolkningen, og særlig i Wien blev kampen mot den tatt op med ubønnhørlig strengt. Man planla en helt annen måte på å løse det sociale problem, men kunde dessverre i begynnelsen ikke opnå noen enighet. Det var et farlig punkt i den østerriiske utvikling, men da kom «Quadragesimo Anno» og samlet alle katolske krefter til en felles aksjon.

Denne pavelige rundskrivelse, som utkom 15. mai 1931, d. v. s. på 40-årsdagen for «Rerum Novarum», behandler vilkårene for en reform av samfunnslivet. Den beskjefteger sig i første rekke med arbeidspør-s-målet (rettferdig lønn o. s. v.), men den drøfter også samfunnsordningen i sin almindelighet og hevder at man nu må se å finne frem til en statsforfatning eller samfunnsorganisasjon bygget på stendernes represen-tasjon og samfunnsklassenes samarbeide.

Disse tanker fant straks mektig gjenklang i det ka-tolske Østerrike. Den gjeldende statsforfatning av 1.

oktober 1920 hadde en foreløbig karakter, og det hadde ofte vært på tale at den måtte endres. En av dens op-havsmenn, mgr. Seipel, i mange år Østerrikes forbunds-kansler og første statsmann, var allerede tidlig inne på denne tanke. Da «Quadragesimo anno» utkom gikk den fremragende prelat i gang med å studere dens reform-tanker med henblikk på en anvendelse i Østerrike. Dette arbeide, som han viet sine siste krefter, blev overtatt og ført videre av hans åndelige arvtager og efterfølger, den nuværende forbundskansler, Dr. Engelbert Dolfuss. Og resultatet av dette arbeide foreligger nu i Østerrikes nye statsforfatning, som altså kan betegnes som en frukt av Pave Pius XI's rundskrivelse. Med den fikk katolisismen i Østerrike sitt faste program. Og resulta-tet viser sig ikke alene her — det setter allerede spor i andre land.

Men Østerrike er gått i spissen ved å anerkjenne «Quadragesimo Anno»s prinsipper som sine retnings-linjer. Den kraft som her har samlet alt adsplittet er nu sterk nok til å overvinne alt som vil stå den imot. Ti den hviler på klippen og har fast fot i den kristne virkelighetsverden — den er ingen illusjon. Re-formarbeidet skrider nu rolig frem — først i hvert enkelt menneske og derfra ut felleslivet. De social-istiske idéer stilles overfor og overvinnnes av den kristne livsanskuelse.

Denne fremmes nu — ikke minst av de katolske organisasjoner ved utbygningen av den katolske aksjon og først og fremst ved reform av hele skolevesenet.

Således er nu i løpet av den siste tid den østerriiske katolske aksjon blitt definitivt organisert under ledelse av kardinal Innitzer. Den omfatter nu følgende hoved-grener, som står under ledelse av geistlige og legfolk: Caritas, kunst, videnskap, folkekultur, skole og op-dragelse, barn, ungdom, kvinner, menn og et sjele-sorgsinstitutt. Dermed er grunnen lagt for et syste-matisk arbeide.

På skolevesenets område har regjeringen allerede selv ydet et godt stykke arbeide, ved å opheve de religionsfiendtlige lover for middelskolenes vedkom-mende. Særlig har forbundskommissær Schwietz vir-ket ivrig for å sanere forholdene. Hvor fryktelig resul-tatet av den sosialistiske opdragelse er viser den blo-dige opstand man oplevet nylig.

Av oprørerne var de 90 pct. unge mennesker, som har gått i skole under de sosialistiske idéers inn-flytelse. Den katolske skoleforening krever derfor nu en gjennomført religiøs opdragelse ved alle lærean-stalter og at man besetter alle lærer-, skoleledere-, opdragere og skolelægestillinger med mennesker som selv har fått en kristelig opdragelse og er personlig religiøst innstillet. Skoleforstanderen må ubetinget til-høre den samme konfesjon som flertallet av hans elever. Alle lærebøker skal omhyggelig prøves om de har en patriotisk og religiøs innstilling. Plakater og alle trykksaker, særlig de som skal forefinnes i offent-lige lokaler skal være moralsk uangripelig og ikke på noen måte skade ungdommen. En streng censur skal

våke over de film og teaterstykker som barn og unge skal ha adgang til.

Bruddet med socialistene, med frimurer- og jøde-regimet er fullstendig — Østerrike av idag grunnlegger et kristent rike.

I forbindelse med den nye forfatning har Østerrike fått et konkordat med Pavestolen. Dette blev sluttet allerede ifjor, men blev først offentliggjort nu sammen med den nye forfatning.

Østerrikes nye statsforfatning blir naturligvis meget forskjellig bedømt. Den betegner et brudd med demokratiet, idet statens autoritet er blitt betydelig styrket. Man har kalt den nye forfatning diktatur, men det må bemerkes at dette diktatur er meget forskjellig fra det som hersker i Italia og Tyskland.

I spissen for forbundsstaten står forbundspresidenten, som velges på syv år av samtlige landets borgermestre. I hans hånd er samlet så å si all makt. Han utnevner og avskjediger regjeringer, uansett parlamentet eller forbundsdagen, som den nu kommer til å hete. Denne består av fire korporasjoner eller råd: et såkalt statsråd på 40—50 medlemmer, som utnevnes av presidenten på 10 år og ikke må forveksles med regjeringen, et kulturråd på 30—40 medlemmer, representerende kirkesamfund, skole, kunst og videnskap, et økonomisk råd, som består av 70—80 medlemmer fra næringslivets organisasjoner samt «landsrådet» med to medlemmer fra hvert land og to fra Wien. Tilsammen danner disse korporasjoner forbundsdagen, som er den besluttede myndighet ved siden av regjeringen.

Denne myndighet er dog sterkt begrenset. Det er nemlig bare regjeringen som kan fremlegge lovforslag. Forbundsdagen kan kun vedta eller forkaste en lov, ikke forandre regjeringens forslag. Alene når det gjelder budgettet kan forbundsdagen foreta forandringer. I to tilfeller kan der appelleres til folket, nemlig når forbundsdagen har forkastet et forslag fra regjeringen og denne beslutter å avholde folkeavstemning om det og når regjeringen ønsker å forelegge folket et bestemt spørsmål til prinsipiell avgjørelse.

Hvis man skal kalle det en diktaturforfatning, så må man samtidig fremholde at det er diktatur med betydelige reservasjoner.

Den nye forfatnings mål er å avskaffe den ødeleggende klassekamp og skape et rike hvor den sociale orden skal baseres på rettferdighet og samarbeide mellom stender og samfundsklasser. I en tid da man sterkt føler behovet for et samfund bygget på kristendommens krav om rettferdighet og samarbeide er det utsikt til at den nye forfatning kan bli en veiviser mot fred og orden på statslivets og arbeidslivets område.

Søster Bernardine

er død — den gode søster Bernardine, hvor vil vi ikke savne dig, når vi nu ikke mer skal møtes av ditt elskelige smil og dine glade øine, som alltid strålte når du så et kjent ansikt. Og hvor mangen hyggelig frokost

søndag morgen på det «gamle» St. Josephs Institutt minnes vi ikke, hvor du full av kjærlig omsorg sørget for at vi alle fikk hvad vi behøvte. Du fulgte oss alle med interesse og var glad når det gikk oss godt og bedrøvet når vi hadde det ondt. Alltid hadde du et smil, et medfølelse ord, et løfte om en bønn til oss. — Nu hviler du kjære — og hvil i fred. Ditt minne lever og vi ber for din sjel.

Konvertitt.

Søster Bernardine — Cecilia Buonsignore — blev født i Vetrara ved Rom 6. april 1863 og blev således 71 år gammel. Hun avla de første løfter 26. august 1884 i Moderhuset i Chambéry, Savoyen, og de evige løfter den 27. august 1892 på St. Josephs Institutt i Oslo. Hun hadde således opholdt sig langt over 40 år i Norge og ført et opofrende og virksomt liv til hun nu lukket sine øine, styrket med Kirkens nådemidler. R. I. P.

En underlig lov.

Nedenstående artikkel, som er hentet fra «Nordisk Ugeblad», har også interesse for oss, hvor en lignende lov er under opseiling og de samme forhold gjør sig gjeldende m.h.t. nedgang i fødselstallet som i Danmark.

Som bekjent skal der ennu i år, vistnok fra 1. oktober å regne, gjennomføres en lov, som gir lettere adgang til sterilisasjon enn loven av 1929. Den 28. febr. forela socialminister Steincke et forslag dessangående. Sterilisasjonen av åndssvake skal herefter kunne foretas fra det 18. år (nu fra det 21.). Det er ikke lengere nødvendig å anbringe den åndssvake på en anstalt. På hver åndssvakeanstalt skal ledelsen i fremtiden kunne gjøre innstilling til en særlig nevnd om foretagelse av sterilisasjon, når de pågjeldende på grunn av åndssvakhet skjønnes ikke å være istand til å opdra deres barn på forsvarlig måte eller med eget arbeide å forsørge dem, eller når den åndssvake ved sterilisasjon vil kunne få større frihet. Enhver åndssvak får en verge, hvis tilatelse til sterilisasjon er en betingelse. Hvis nevnden, som består av en dommer, en læge og en socialpraktiker, ikke kan bli enig om sterilisasjon, skal socialministeren treffe avgjørelsen.

Alt i alt et nytt, stort fremstøt mot den moral, som krever respekt for liv og ikke anerkjenner annen herre over liv og lemmer enn Gud. Loven gis selvfølgelig i humanitetens navn, og vi kjenner alle de grunner, som skal forsvare sterilisasjonen av åndssvake*). Det stakars defekte avkom skal ikke utsettes for livets kamp og elendighet. De åndssvake foreldre selv skal bevares for forsørgernes byrder. Samfundet blir fri for de store sociale byrder, og den sunde, intelligente del av befolkningen behøver ikke mere å nære frykt for å bli overfløiet av undermålerne, der formerer sig hurtigere.

Loven vil altså fremtrylle det nye idealsamfund: alle defekte sykelige, epileptiske og åndssvake utdør. Kun de mentalt sunde, de legemlig kraftige setter barn i verden, og hvem vet, om de så ikke er på vei til å bli overmennesker. Samfundet kan hjelpe dem på det beste,

*) Se «N. U.» nr. 3.

fordi der så spares veldige sociale utgifter. Et leve for de gode, sunde, kraftige, intelligente, som nu alene kan formere sig!

Og så er sannheten den, at de sunde, kraftige, intelligente slett ikke vil leve! De vil ikke formere sig, de er i tusenvis blitt enige om å utdø! I sannhet en underlig lov, som skal verne om et samfund, der har lagt øksen ved sin egen rot! Eller bedre: tragisk, så dypt tragisk, som synden mot dekalogen alltid er i sine ytterste konsekvenser: Da lemlester den såkalte intelligente og sunde samfundsklasse — som mangler den viktigste forutsetning for å leve, nemlig viljen — de såkalte åndssvake — som i allfall ennu har naturinstinktene i behold — og det kaller man for å foredle racen og heve kulturen!

La oss si det fritt og uten omsvøp: denne høit intelligente, sunde og kraftige befolkning eksisterer slett ikke mere, den er en saga blott. Livsgleden eter på dens knokler og marv. Døden sitter den i nakken. Folkets kyndigste menn dokumenterer det allerede. De tilfører ganske vist, at det er krisens skyld, skjønt det er vitterlig, at overklassen forskrev sig til den hvite død i sine velmaktsdager og lenge før krisen, og de brede masser fulgte først etter, da deres kår hadde forbedret sig betydelig. Men like meget, om det er krisen som har skyld eller ei, når menneskeheten faktisk er døds-syk; og det er den, også herhjemme: hør uttalelser fra kyndig hold:

Skoledirektør Thorkild Jensen skrinlegger selv med et sukk alle planer om nye skoler, fordi det går tilbake med barnetallet:

«Det er en skjønn drøm, men kun en drøm. Jeg tror ikke på flere skoler i Kjøbenhavn.»

«Ikke?»

«Nei. Enn ikke i ytterdistriktene. Også derute går barnetallet ned.» — (Intervju i «Politiken» 13—11—33).

Viceskoledirektør Svane fremsetter den sørgelige kjensgjerning i tørre tall:

«Om ca. 7 år vil vi i Kjøbenhavns kommuneskoler ha ca. 11,000—12,000 ferre elever. Dette svarer til ca. 400 klasser . . . Etter de tall man regner med vil elevantallet i hele Danmark være forminsket med ca. 50,000 i 1940.»

(«Ekstrabladet» 17. 8. 33).

«Storken flyver uten om Sengeløse (en landsby i Nordsjælland),» skriver «Dagens Nyheter» (3. 10. 33), «hvor der kun fødtes 6 barn i 1933 mot før i tiden 25—30, og hvor den første klasse samme år møtte med 7 elever, mens det normale er en snes stykker. Således er det i mange av Kjøbenhavns nabosogn, de yngre hold blir fåtalligere, de eldre får flertall.»

Fagmannen i statistikk, professor J. Warming, øiner med rette faren for at folket eldes:

«Samfundet vil fullstendig skifte karakter, hvis folketallet går i stå. En demper legges på alt initiativ og alle fremskritt, når der ikke skal bygges rett meget, og når man forsiktig må tilpasse enhver ny fabrikk, for eksempel til den eksisterende avsetning, og aldri mere tør bygge rikelig i tillit til, at slektene vokser.» — («Dagens Nyheter» 9. 12. 33).

Således kunde man bli ved med tall og eksempler, men hvad der er en åpenlys kjensgjerning, trenger ikke til bevis, og er det sant, at en familie minst skal ha tre barn, for at stammen kan bevares, da behøver vi jo bare å se oss litt om for å konstatere, hvor mange der ikke mere har vilje til å leve og fornye sig!

Nei, den sterilisasjonslov er og blir en underlig lov, når det alt overskyggende problem i et samfund — den hvite død — næsten omhyggelig glemmes og ties ihjel eller undskyldes og forklares, og en døende kaste imidlertid hvesser kniven for å skjære livstråder over i kulturens navn. Man kan si om Hitler hvad man vil, han akter dog iallfall ikke å gjennomføre sin sterilisasjonslov uten samtidig å bekjempe barnebegrensningens degenerasjon. Han utfolder en storstilet agitasjon for å fremme folkets levevilje. Men en raceforbedringslov uten å øke folkets levevilje som vår er jo den reneste molbohistorie skrevet i en Riksdagstidende, et degenerende samfunds forsøk på å skaffe sig en rolig og blid dødstime. Og så tror jeg i tillit til naturens kraft ikke engang at det vil lykkes, fordi naturen jo ikke uten videre lar dem fare i fred, som forsynder sig mot Skapere-rens lov.

Professor J. Warming har hatt samme tanke, da han blev spurt: Kjenner De noe middel mot barnebegrensningen?

«Kun ett, som er virkelig effektivt. Det virker av sig selv: Naturens straff til dem, som ikke vil opfylle livets hellige bud. Etterhånden erfarer kvinnene, at pinefulle lidelser og sykdommer, ufruktbarhet, ja, døden følger i forsyndelsenets fotspor. Selv Russland vender sig nu mot barnebegrensningen efter i årevis å ha legalisert fosterfordrivelse og satt den i system.»

Og så har vi slett ikke tenkt på den Gud og Herre, som straffer foreldrenes synder på barn og barnebarn. Men det er kanskje også bedre å huske ham som den, der velsigner de rettferdige inntil de fjerneste slekter, og derfor vil vi heller slutte med en henvisning til de velsignede, og det med et citat fra Lisbeth Burgers bok: «40 Jahre Storchentante», som på dansk har fått den litt uheldige tittel: «Mødre»:

«Ganske stille, som en første anelse om vårgryet, drar en ny forståelse gjennom verden. Der finnes ennu fine, sanne ekteskaper. De er kun få, men de finnes. Og de vil virke som surdeien, når de bevarer sig rene og trofaste. Ut fra disse vil forståelsen av høiere verdier, en streben mot nye idealer forplante sig til folkets masser. Deres tall vil forøkes, når de få bare holder ut. På disse, de få trofaste, hviler vårt folks fremtid og skjebne. Derfor skulde disse også i første linje støttes og vernes, så deres livskraft ikke kveles. Barn av sådanne familier vil motta og sprede den sanne kjærlighetens ånd; de vil bringe den store advent til vårt folk.» *)

— z.

*) A n m. Og da kunde vi begynne med en annen og underlig lov, socialreformen, som tenker på alt og på alle, kun ikke eller knapt nok på hine fedre og mødre, som gjør deres plikt mot fedreland, samfund og familie, men ikke får den allerminste håndrekning fra statens side. Men nok om det!

Libssamanhengen i Kristi Kyrkja.

Av LARS ESKELAND.

I.

So sant som den kristne kyrkja er ein likam med Kristus til hovud, må ho frå fyrst til sist vera ein levande einskap, både i oppgang og nedgang, i siger og nederlag, i sut og sæla, og i all sin skiftande lagnad her i verdi må ho stødt og stendigt vita at ho sjølv er til, og sjå og skyna sitt eige livsmål for tid og æva.

Ein mann i 40—50-års-alderen veit at han er den same som sa *eg* um seg sjølv då han var liten gut, kor stor skilnaden i mange stykke er millom barndom og manndom. Det er eit forfælande avbrigde dersom dette minnesambandet er sunderslite. Sjelelivet er då reint skamfare. Men ei so stor ulukka kann henda.

Spør ein so um Kristi Kyrkja kunde koma ut for ein slik vanlagnad, må ein svara *nei*. For då hadde Herren svike sitt ord, sin lovnad um å vera med henne alle dagar og halda henne uppe i sanningi. Kvar einaste augneblink av sitt liv må ho vera seg sjølv. Ho kann verta nedtyngd og ille fari av synd og skam. Men sitt høgste liv og sin rette adel kann ho like vel ikkje missa. Og alltid kjem det reisingstider etter forfall.

Apostelen Peter forneakta Herren. Det var et djupt fall. Men han reiste seg. Djupare enn fornekingi låg kjærleiken og brann, so han ein dag kunde loga upp endå sterkare enn fyrr. Det er ein ny Peter me ser på kvitsundagen. Den forkomne stakkaren som redsla dreiv til å forneкта sin Herre og ven og velgjerdsmann, reiste seg til ei kjempa so veldig, at Cæsar og Augustus var dvergar imot han.

Ei dimma so tett og tung som midnatts-myrkret hadde sige innyver han då Jesus vart teken og førd for domen. Men på kvitsundagen stod han i ein klåre som ein fjelltopp i morgonsoli, og i dette ljøset stod lagnaden for Israel og heile mannaætti for han. Aldri hadde noko menneske set Guds veg gjenom tidene i ein slik stråleglans som han gjorde då.

Men denne Peter visste um seg sjølv, og andre visste det òg, at han var den same som ei myrk natt, den myrkaste natti som hev lege yver jordi, hadde forneкта Herren.

Etter den store kvitsundagen kom det tvillaust stunder med mindre styrke og mindre ljøs. Men ned i dimma seig han aldri meir. Og då me so møter han siste gongen, ser me han vart røynd til det yste: i martyrdauden. Han var då uppå berget med Herren siste gongen her i verdi. Og berget var eit Golgata. Men livsens ljøs stråla ikring han. Til eit vitnemål um dette brenn det no ein ljøsring yver gravi hans til alle tider. Høgt yver denne ljøsringen kvelver seg den venaste himling som mannahender hev skapt, og med veldige bokstavar lyser det imot deg det understore ordet frå Herren: *Tu es Petrus, et super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam.* (Du er Peter, og på dette berget vil eg byggja Kyrkja mi).

So veik og so vesal kunde Peter vera, at me kjenner

oss att i han nokon kvar. Men Herren gjorde han likevel til ei trøyst og eit styrkebelte for alle kristne ætter.

Høgt uppe, lågt nede — det er soga til fyrstemannen millom apostlane. Høgt uppe, lågt nede — er det ikkje soga til kvar ein kristen og til heile Kyrkja?

Men kor lågt nede ein hev vore, so nyttar det lite å røma frå seg sjølv. Ein må sanna sine synder, i anger og i bot. Og det er å bøygja seg. Men soleis er oppvegen i Guds rike. Og ein må festa augo mot målet og ikkje gjeva upp, um ein so sig i kne. Faderen står med utrette armar og ventar på kvar forkomen son som går i seg sjølv og vender heim att.

Og so sant Gud hev gjort Kyrkja til den heilage Moder, som føder oss inn i Guds rike og held frelserådene i sine hender, so kann ho ikkje gjeva seg i tenesta hjå Fienden og føra borni sine villt. Ho må alltid vera god til å gjeva deim rette lækjedomen for alle sår, og visa deim rette heimvegen. Var det ikkje so, vilde Kristi rike på jordi heller snart ha vorte ei øydemark utan liv og livsvon.

Kyrkja er rotfest i den ævelege sanningi, og med alle sine livådrar er ho uløyseleg sambundi med Kristus. Og kor ille det står til med hennar søner og døtter, kor utruue dei kann vera: ho sjølv kann aldri verta utru, ho kann ikkje sleppa frelserådene or hendene, den evige lampen kann ho ikkje sløkkja eller lata slokna. Difor kann ho heller ikkje gå på akkord. Ingen kann vera kjærlegare enn ho. Ho elsker alle menneske. Og ho kann retta seg etter tid og høve i mange ting. Men ho kann ikkje kjøpslå um noko av det som Herren hev gjeve henne, eller lata vera å gjera det som ho er sett til. «Akkordens ånd er Satan,» segjer Ibsen i «Brand». Det gjeld ikkje alltid. Men for Kristi Kyrkja gjeld det fullt ut. Er ho sett til å vitna um at Jesus frå Nasaret var Guds einborne son, eitt med Faderen, og fødd av møyi Maria, utan jordisk far, at han stod upp ifrå dei døde og før upp til himmels og skal koma att derifrå og døma levande og døde, — so kann ho ikkje segja at ho ingenting veit um dette eller sumt av det, eller segja at både eitt og hitt er reint annarleis, t. d. at han er komen til verdi på same måten som eit anna menneske, og at han vart liggjande i gravi som alle andre. Er det ei frelsa til, so er det ei sanning til både um oss som frelsast skal og um Frelsaren. Og dette kann ikkje vera noko som høver idag og er for gammalt i morgon, eller skifter frå land til land. Det må høva for alle deim som frelsa treng og frelsast skal, anten dei bur her eller der og lever då eller då.

Og hev Herren grunnlagt Kyrkja, so måtte han vilja at ho skulde stå, og stå soleis som han hadde skipa henne til å varveitsla og bruka frelserådene. Og meir enn *ei* kyrkja kunde han ikkje skipa. Gud er *ein* og den same i alle tider, og frelsa er berre *ei*.

Kyrkja var Livsens Tre på jordi, røtt i Guds eige liv, eitt med Herren sjølv. «Eg er vintreet, de er greinene».

(Joh. XV, 5). Og det er ikkje fleire ulike livstre. Det er berre eitt Livsens Tre. Det skal ta alle folk og alle ætter inn til seg og nøra deim med si eigi livsfrukt, og alle fuglane under himmelen kjem og byggjer reiri sine der.

Det må då vera *ein* likam og *ein* Ande, *ei* von og *ei* tru og *ein* dåp, *ein* Gud og Fader til alle. (Ef. IV, 4—6).

Det er difor Kyrkja er og må vera *ålmen* eller *katolsk*. Å brjota denne heilage einskapen er då eit nedrivingsverk som må føra ovleg mykje vondt med seg for heile manna-ætti, som Kyrkja skulde vera mor for, ei jordisk mor med guddomeleg liv.

Dette guddomelege liv strøymar fyrst og fremst til oss i sakramenti, og å gjera deim til inkjes er å skjera av livsådrane i likamen.

Ein kunde tenkja at det einaste samfund på jordi som er sameina og gjenomstrøymt av Kristi eige guddomelege livskraft ikkje kunde verta sunderrive.

Men Herren sjølv lærer oss noko anna. Og siste gongen han er saman med alle læresveinane sine vender han seg til Faderen og bed um denne einskapen i ordelag so underfulle og so høgt yver alt som eit menneske kunde koma på, at han sjølv lyser for oss i guddomeleg majestet og tek Kyrkja inn til hjarta sitt med ein kjærleik som berre kann loga og leva i Guds hjarta: «Heilage Fader, haldt deim fast i ditt namn, som du hev gjeve meg, so dei kann vera eitt liksom me! — Og eg bed ikkje einast for desse, men òg for deim som kjem til å tru på meg for deira ord skuld, at dei alle må vera eitt, som du, Fader, er i meg, og eg i deg — at dei må vera i oss — so verdi kann tru at du hev sendt meg.» (Joh. XVII, 11; 20, 21).

Korleis kann då nokon slita desse heilage einskapsbandi!

Det kjem seg av at me kann gjera synd. Og *denne* syndi kann me og gjera. For Kristi rike her på jordi, det er menneske.

Ei sundersliting av einskapen i Kyrkja hev det vore mange gonger, verst i det 4de hundradåret ved presten Arius, og i det 16de hundradåret ved Luther og Calvin. Båe gongene løyste store luter av kristendomen seg ut or einskapen, — heile folkeslag. — «Det er fleire store syndefall i kristendomen,» sa professor Absalon Taranger nokre år fyrr han døydde. «Men det som kom med Reformasjonen, er det største,» sa han.

Og det er alt no tydeleg at det kjem til å vara lengst.

Men det kann ikkje vara alltid. Det må verta ende på kløyvingi og usemja. Her må det gjelda det som elles sjeldan er rett: «Atter det skilte bøier sig saman, engang i tiden vorder det ett.» For menneskja er av eitt blod og lid av det same fall og må få same oppreising av same bergingsmannen, som er Gud sjølv. Og i han er det ingi motsetningar, i hans rike kann det heller ingi motsetningar finnast. Kjem dei, er det sår som må lækjast. Og lækjedomen *må* koma, etter di det er Guds eige liv som strøymar igjennom denne likamen, Kristi eigen likam, og reinsar og styrkjer han med ny voksterkraft og æveleg ungdom.

I full einskap stod Kyrkja i dei fyrste gode tidene, og i mange og lange dårlege tider òg. I full einskap

må ho koma til å stå att. Og alt no tek ein til å sjå den fyrste dagskimten av denne tidi. Det vert ei stor morgonstund. Og då fær Kyrkja att si ungdomskraft, og kann samla alle folk inn til seg.

Sorgi yver usemja og lengtingi etter den einskapen som Herren bad um hev alltid levt i den katolske kyrkja og tek no til å vakna og syna seg i alle kristne samfund.

Alt anna kann gå til grunns her i verdi, men Kristi Kyrkja står, for ho er bygt på berg, og «Helheimsportane skal ikkje vinna yver henne.» (Matt. XVI, 18).

(Forts.)

Grev Dalla Torre — en presseapostel —

Blandt alle nulevende katolske journalister inntar l'Osservatore Romano's chefredaktør, grev Dalla Torre en fremskutt plass. Ikke alene fordi han er redaktør for det eldste og høi-offisielle katolske blad, men fordi han er en sterk og utpreget personlighet, likeså kraftig i ord som i handlinger, og fordi han nyter en aktelse og respekt i alle samfundslag som bare ganske få pressemenn. Beretningen om grev Dalla Torres liv er katolicismens historie i Italia i den første tredjedel av det tyvende århundre, idet han har vært aktiv deltager i hele dette tidsrums religiøse politikk. I ham finner vi to menneskelige sider forenet, som vi dog må behandle hver for sig: apostlen og journalisten, den kristne og fagmannen.

Han er født i Padua den 19. mars 1885 som medlem av en kjent venetiansk familie, som bl. a. talte en doge i sin mitte i det XIV århundre. Meget opvakt av forstand og bevegelig av temperament utmerket han sig snart mellem sine kamerater på kollegiet og ved Paduas universitet, hvor han i 1909 tok den juridiske doktorgrad med en avhandling, som la klart for alle hans dype originalitet, skarpe dømmekraft og lysende åndfullhet. Samtidig blev han efterhvert en fører innenfor de katolske rekker. Først bl. a. president for den katolske ungdomsforening dernæst leder av hele den «katolske aksjons» arbeid. Som sådan opnådde han mange gode resultater for katolisismens idealer — således på ekteskapslovenes område. Og i 1915 satte Benedikt XV ham derfor til generalpresident for alle katolske sammenslutninger i Italia. En stilling som var særlig krevende og betydningsfull under verdenskrigen, hvor han måtte hevde de troendes fullstendige loyalitet overfor de civile og militære myndigheter uten et eneste øieblikk å miste av syne at kristendom er *fredens* evangelium.

Den 1. juli 1920 blev grev Dalla Torre av Benedikt XV kallet til å beklæ chefredaktørstillingen i «l'Osservatore Romano». Foruten hele sin åndskultur, sin store kundskapsmengde og sin evne til å omgås mennesker, besatt grev Dalla Torre en ualmindelig «lett» penn, som til enhver tid var istand til å iklæ hans tanke og ideer en levende og målbevist form. Som helt

ung hadde han følt en sterk tilbøielighet for journalistkallet, og han var da medarbeider ved flere blader, hvor han utfoldet utpregede redaktørtalenter og viste sig å være en av de beste polemikere, når anledning gaves til å træ i breschen for katolsk tro og katolsk livsanskuelse. Han var i 1909 med på å starte «La Liberta» i Padua, som han også redigerte en tidlang.

Det offentlige liv kunde selvfølgelig ikke undgå å legge beslag på en så aktiv, åpen og ærlig kraft som hans. I 1910 blev han medlem av Paduas bystyre, hvor majoriteten tilhørte radikal-socialistene. Men Dalla Torres personlighet var så sterk, at den snart preget alle hans omgivelser, og ved det følgende valg vant de konservative og katolikkene. Etter å ha tiltrådt stillingen som chefredaktør i Rom har greven dog stadig funnet tid til å pleie sine sociale interesser — navnlig som leder av de «sociala uker» i Italia — hvor han har vist både organisasjonstalent og en alt beseirende veltalighet på alle konferansene.

Hans virksomhet nu som redaktør og journalist er kjent av alle som følger med i den katolske presse — hans ledere, signert T. leses av alle som er interessert i katolsk liv. Vatikanets offisielle presseorgan er under hans ledelse vokset slik bare i løpet av ca. 10 år, at dets trykkeri har måttet utvide sterkt — bl. a. ved anskaffelse av en av de mest moderne rotasjonspresser, som paven nylig innviet selv. Som anerkjennelse for sitt arbeid er grev Dalla Torre fornylig blitt utnevnt til pavelig kammerherre og har fått tildelt St. Gregor den store-ordenen for sine fortjenester.

Øavelig årbok for 1934.

«Annuario Pontificio» for 1934 er utkommet, supplert med over 120 sider fra ifjor, så den nu ialt er på 1204 sider. Den er en fullstendig oversikt over den katolske Kirke, idet alle kirkefyrster, bispeseter, generalater for de religiøse ordener og kongregasjoner, den romerske Kuries kongregasjoner, tribunaler og embeder, de diplomatiske representasjoner, de pavelige videnskapelige kommisjoner, det pavelige hoff, Vatikanstaten, generalvikariatet for Rom med alle pavelige akademier, seminarer, kollegier o. s. v. samt alle æresprelatene (protonotarer, husprelater, kammerherrer o. s. v.) i hele verden er opført.

Vi skal av det omfangsrige verk plukke følgende ut: Kardinalkollegiet, som i sin helhet teller 70 medlemmer, består for tiden av 56 kardinaler, minst 2 kardinaler er representert «in petto» — d.v.s. deres navn er ennå ikke offentliggjort. 12 plasser er således ledige. Av de 56 kardinaler er 1 utnevnt av Leo XIII, 7 av Pius X, 12 av Benedikt XV og 36 av Pius XI. Derav er 6 kardinalbiskoper, 47 kardinalprester og de øvrige kardinaldiakoner. Under den nuværende paves pontifikat er 52 kardinaler døde (1922: 3 — 1923: 5 —

1924: 2 — 1925: 1 — 1926: 6 — 1927: 7 — 1928: 3 — 1929: 8 — 1930: 8 — 1931: 4 — 1932: 2 — 1933: 3).

Det katolske hierarkis tall er følgende: foruten de 7 Suburticar-bispedømmer, som kardinalbiskopene har, er der 10 Residential- og 4 Titularpatriarkater, 207 Metropolitanseter, 38 Residentialerkebispeseter, 905 Residentialbispeseter, 673 Titular-metropolitan-erkebispeseter og bispedømmer, 45 Prelaturer og Abbatien «nullius», 256 apostoliske vikariater, 104 apostoliske prefekturer, 37 selvstendige misjonsdistrikter.

Av hierarkiet døde i 1933: 72 erkebiskoper og biskoper. Med Kirkens utbredelse vokser også fra år til år tallet på de kirkelige embedsdistrikter. Under pave Pius XI's pontifikat er der til 31. desember 1933 opprettet 90 erkebispeseter og bispedømmer, 35 apostoliske vikariater, 38 apostoliske prefekturer (hvoriblandt 18 senere er ophøiet til apostoliske vikariater) og 26 andre selvstendige misjonsområder. 21 eldre prefekturer blev ophøiet til vikariater — de 8 med navneforandring.

Den hellige Stol har diplomatisk representasjon ved 37 stater, og 35 stater samt Malteser-ridderordenens suveræn har selvstendig diplomatiske representanter ved den hellige Stol. Kirken har tillike 21 apostoliske Delegaturer uten diplomatisk karakter.

Disse tall gir et lite innblikk i den katolske Kirkes verdensomspennende organisasjon, og viser tillike det kjempearbeide som kreves hvad sjelesorgen og forvaltningen angår.

BOKANMELDELSE

Dr. Alfred Otto S. J.: «Compania de Jesus». Jesuiterordenen i fortid og nutid. (Pauluskredsen). Kjøbenhavn.

Dette lille skrift gir i kortø trekk en oversikt over Jesuiterordenens opprinnelse, over dens vekst og utvikling og over dens organisasjon og virksomhet i nutiden. Man må særlig fremheve at det på nogen få sider er lykkedes forfatteren å vise ordenens åndelige røtter i den hellige Ignatius av Loyolas «Eksersisiebok». Når så mange forsøk på å beskrive Jesu Selskap ofte totalt mislykkes skyldes det at man alene betrakter og forklarer det utenfra, uten forståelse av ordenens åndelige forutsetninger.

Herhjemme kjenner de fleste kun Jesuiterordenen ut fra det dens fiender har berettet om den. Ivar Sæters levnetsskildring av St. Ignatius og hans skrift «Societas Jesu» og ikke minst pater Menzingers ypperlige lille brosjyre «Jesuitene» har ikke fått den utbredelse de fortjente. Fiender har ordenen hatt til alle tider og om dem og deres intriger forteller også pater Otto. Men derimot har han dessverre ikke funnet plass til å gå inn på spørsmålet om jesuitermoralen, som pater Menzinger behandler på en så fortrinlig måte i sin brosjyre.

Pater Otto gir derimot et utsyn over ordenens virke i kulturens tjenester og bringer tilslutt en litteraturfortegnelse.

H. J. I.

Pauluskredsen har nettop utgitt den første del av **Dr. Peter Andreasens: «Sagn og sandhed i det Gamle Testament.** Dette skrift vil bli anmeldt når den 2. del utkommer.

Herhjemme: —

OSLO. Mariakongregasjonen hadde sitt møte før ferien i foreningslokalet den 13. mai. Aftenen bød på forskjellig underholdning: oplesning, en liten sketch med 3 unge piker fra Teresiaforeningene og sang. Ved bordet holdt prefekten en liten tale for frk. Fåberg som skal reise til Bergen. Hun takket henne for alle de morsomme sanger hun har lavet til oss, og håpet at hun ikke vilde glemme oss. Fremmøtet var meget godt og stemningen den beste. M. Catherine.

STABEKK. St. Olavsforbundets herværende lokalledd avsluttet sesongens møter med en meget vellykket aften den 8. mai. Frk. Øde fortalte gripende om det innblikk i sorg, nød og lidelse som hennes stilling som sekretær i «Oslo Verneforening» gav henne — men hun fortalte også om denne forenings velsignelsesrike virke og den glede som det medfører å se tilfredshet, mot og håp vokse frem der hvor det ofte så mørkest og tungest ut. Det fengslende foredrag fulgtes med intens oppmerksomhet av de mange tilstedeværende, som med varmt bifall sluttet sig til den takk formannen på alles vegne bragte frøkenen. Etterpå var der det sedvanlige hyggelige selskapelige samvær. E.

— og derute:

KATOLSKE LYSBILLEDER OG FILMS. En amerikansk prest — fader George Nell i Effingham, Illinois — holder i denne tid på med optagelse av en rekke lysbilleder — 500 ialt — som skal illustrere Pave Pius XI's berømte sociale rundskrivelse: «Quadragesimo Anno», som nu er blitt så aktuell efter at den er blitt grunnlaget for den nye østerrikske statsforfatning. De 500 lysbilleder fordeles i serier på 50 stk., som hver skal behandle avsnitt såsom: Kirke og stat, kapital og arbeid, pengenes fordeling, socialismen, rikdommens misbruk o. s. v. I Rom arbeider nu en komite med en film over hovedbegivenhetene i det hellige år som nu er slutt. Filmen begynner med oplesningen av den pavelige bulle, som proklamerer det hellige år og viser utsendelsen av denne bulle gjennom Vatikanets radio. Dernæst hører man klokkene fra St. Peter-Basilikaen, som innleder de store festligheter, og ser pilegrimene fra alle verdensdeler ankomme til Rom, åpningen av den hellige port, jubileumspilegrimenes besøk i de romerske hovedkirker, flere pave-audienser m. m. Man hører dessuten sang av de pavelige kor og får se enkelte episoder av de forskjellige helgen-erklæringer.

SCHWEITZ. Den franciskanske tredje-orden i Schweitz teller nu 4500 medlemmer som rekrutteres fra alle samfundslag. Som hovedopgaver har de påtatt sig forlatte og vergeløse barn og unge, tilsynet og omsorgen med fattige gamle og innsamling av pengemidler til kirkenes utsmykning og oppusning.

RUSSLAND. Også denne påskefest gav anledning fra de bolsjeviske gudløses side til et stort «anti-påske-felttog». I alle

byer og i de større landsbyer blev der i påskedagen holdt religionsfiendtlige utstillinger, foredrag, teater- og kino-forestillinger — maskeoptog, som profanerte de kirkelige påskeceremonier, drog omkring, og all fremstilling av de tradisjonelle påkespiser blev på det strengeste forbudt. Brosjyrer og flyveblade med «oplysning» om verdens tilblivelse helt materialistisk og om menneskenes opståen og utvikling uten en Skapers inngrep blev utdelt og på alle fabrikker, skoler, kontorer og butikker arbeidedes der som ellers foruten at der utgikk befaling om at nettop i helligdagene skulde der ydes «arbeide i stormtempo». De gudløses aktivitet er i det hele tatt i stadig vekst. I den siste tid har man delvis fått et overblikk over hvorledes den katolske sjelesorg ligger an i landet. I Leningrad er der en fransk prest som om søndagen ofte leser op til seks messer. I Moskva holdes 5 kirker åpne — deres rektor er den franske Assumptionistpater biskop Péré. På grunn av overenskomsten mellom Sovjet-Russland og U. S. A. holdes der også siden mars gudstjeneste for de amerikanske katolikker, hvis sjelesørger hører til den amerikanske legasjons personale. Samme rett har de italienske katolikker i byen. I hele Sibirien er der en eneste katolsk prest som i den fangne biskops fravær utøver hans funksjoner.

Innsamlingen

til fond for „St. Olav“.

«Den katolske presse overgår alle andre midler til å utbre den sanne tro og opdra folkemassen til samfundsliv.»

Mgr. Guillebert.

F.	kr.	50.00
C. M.	»	5.00
St. Josefsforeningen, Oslo	»	50.00
Stavanger menighet	»	120.00
Chr. Meyer, Hilversum	»	10.00
C. C.	»	20.00
J. W.	»	5.00
M. Bade	»	20.00
Z.	»	1.00
Bankchef N. Parmann	»	10.00
Pastor Riesterer	»	20.00
R. & I. S.	»	10.00

Kr. 321.00

Med det tidligere innkomne ialt kr. 7,570.55

Alle bidrag, selv de minste, mottas fremdeles med den største taknemlighet.